

Déli Hírlap

KERESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Sztgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-31, azon-
kívül 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
hónonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ES VIDEKEN KEZ-
BESÍTÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
450 Lei, egész évre 900 Lei. • Köztisztviselők, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM • 274. SZÁM

TIMISOARA, 1930 NOVEMBER 30, VASÁRNAP.

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Türelem!

Dr. OEXEL RÓNAY MIHÁLY
báró.

Régmultban hallottam egyszer a politikai nézetet, hogy a há-
lak meg nem ritkulnak, míg egy
világégés után egész Európa
az Amerikai Egyesült Államok
erületen „hason nem feküsz-

ár „hasra estek“... Még nem
sznek; hemperegnek, marják,
lják egymást.

liuz szemekkel, behuzott kar-
kal, ugrásra készen lesi őket a
evizmus. Meg fogja ugatni,
nt hátat fordítanak neki, ádáz
sjuk közben. Azután be fogja
zni a rombolást, amelyet közel
ahét esztendeje amazok végez-
Elpusztít minden még megma-
erkölesi, anyagi és kulturális
ket, melyeknek összegyűjtésé-
vezredekre volt száz meg száz
ióknak szükségük.

nem hivatása az embernek. Az
vatása, hogy a földön boldogul-

célből erkölesi támponton kell
a, amely örök. Csak az embe-
veszítik el időnként.

jelenkorban is: — mert guzsba
kötve a jog, meg van szentség-
aitve a tulajdon, megszűnt az
ság.

regebb az emberiség a földön,
t eddig tudtuk, ősiabb a kulturá-
mint ahogy gondoltuk és létező-
évtizedreidei alatt élettapaszta-
kon fejlődtek ki törvényeik.

et megdönthetetlenek azok.

gyik sarkalatos törvényük: az
más iránti türelmesség.

rombolás szelleme, más és más
vezések alatt, korszakonként
himad, harcra kél ellenük, — de
sem boldogul.

aj azoknak, akiket megkap és
szorta jaj azoknak, akiket elso-

ljunk elébe! Vegyük fel ellene
rcrot!

anem akkor mindenekelőtt visz-
velünk az erkölesi támpontra
s férjük meg rajta egymással
irelmi alapon.

háromszáz esztendő előtt, har-
évig lelkiekért viseltek há-
t: — a vallásért. Mikor meddő
adt, türelmi alapra helyezked-

meghagyták egymásnak a lelki
adságot. Most azon tüleksze-
ki hogyan beszéljen? Még med-
fog maradni, mert — nyelvél
él az ember. Még inkább türel-
lapra kell tehát lépni!

fog következni a türelmi kor-
: — a lelkiek, nyelvbüliek és
giak békéjének korszaka.

Hogy mihamar elkövetkezzék,
helyre kell állítanunk az emberiség
meg a kulturája örök törvényei
szerint a jogot, a tulajdont, az

igazságot. Erkölesi alapon kell
rendezniünk a szociális követelmé-
nyeket. Parancsoló, kényszerítő
kötelesség ez. Az emberiség hivatá-

sa, boldogulhatása követeli.

Bármily küzdelem árán...

Itt az idő.

Sorakozzunk!!...

Maniu visszaérkezik és helyreállítja a pártban a fegyelmet

Amíg az uralkodó sorra meghall-
gatja a különböző pártállású politiku-
sok véleményét a helyzetről, addig a
nemzeti parasztpártban súlyos belső
barok folynak és kétséges, vajjon
Mironescu képes lesz-e jelenlegi kor-
mányával a redukált költségvetést
megszavaztatni. A kormány kebelében
éppen a költségvetés miatt súlyos bel-
ső nézeteltérések támadtak, amelyek
csak tegnap délután kerültek nyilván-
osságra. Junian igazságügymini-
szter egyáltalában nem palástolja
ama véleményét, hogy nem azonosítja
magát a redukciónal. Costachescu
közoktatásügyi miniszter pedig,
akinek tárcáját egy milliárddal ki-
vánják csökkenteni, kijelentette:

— Nem akarok a kultúra hóhéra
lenni.

Mironescu talán még képes lenne
egységet teremteni a kormány tag-
jai között, azonban baj van a
Stere-csoporttal és nagy nehézsé-
get fognak támasztani a költség-
vetési vita során a szociáldemo-
kraták is.

Mironescu miniszterelnök tegnap tá-
viratilag sürgősen Bukarestbe kérette
Vaida Sándort, akinek az lesz a
feladata, hogy az erdélyi és bánági
képviselőket rábírja, hogy a költség-
vetési vita során támogassák a kor-
mányt.

A kormánypárti zürzavarban foko-
zott figyelem kíséri az uralkodó poli-
tikai jellegű kihallgatásait. Ducea,
skiről megirtuk, hogy kihallgatáson
jelent meg a király előtt, tegnap Bra-
tianu Vintila elnöklele mellett tar-
tott pártvezetőségi ülésen beszámolt
a kihallgatásról.

A tegnapi nap politikai szenzáció-
ja különben az, hogy a liberális
párt vezérlőbizottsága Bratianu
Vintila ismeretes magatartásával
teljes politikai szolidaritást vállalt.

A kérdés csak az, vajjon ezt a szoli-
daritást a tömegek és vállalják-e? A
helyzet az, hogy Bratianu Vintila
pártjában pillanatnyilag esatát nyert
és a bukaresti kormánypárti, valamint
a kormányhoz közelálló lapok bár-
mennyire is jelezték Bratianu Vintila
visszavonulását, a liberális párt elnö-
kének esze ágában sincsen lemondani.

A jelenlegi politikai helyzetet ala-
posan ismerő körök egyhangú nézete
szerint a most folyó királyi kihallga-
tások koncentrációs kormány létesíté-
sét célozzák. A koncentrációt az ural-
kodó alkotmányos alapon hajtáná
végre.

A nemzeti parasztpártban már
nyíltan érezhető az az ellentét,
amely az erdélyiek és a regátiak
között fennáll

és ha a helyzetet nem oldja meg az
uralkodó, ennek közvetlen eredménye
az lesz, hogy az erdélyiek nyíltan el-
lenzékbe vonulnak és a caranistákat
magukra hagyják. Ha ez bekövetke-
zik, akkor az országnak egyetlen kor-
mányképes pártja a liberális párt.
Tehát az erdélyiek mellette lennének
egy koncentrációnak. Hogy a helyzet
mennyire kiéleződött, annak bizonyi-

tására felemlítik, hogy Maniu Gyula,
akit a nemzeti parasztpárt egyik
kiváló tagja tájékoztatott a politikai
helyzetről, már legközelebb visszaér-
kezik az országba. Jorga nem ellenzi
az alkotmányos alapon álló koncent-
rációt, Averescu magatartása
még nem ismeretes. Kérdés az is, hogy
a liberális párt milyen álláspontra
helyezkedik.

Politikai körök valószínűnek tart-
ják, hogy a király olyan megoldást
talál majd a koncentráció létesíté-
sére, amellyel kielégítheti a libe-
ralisokat is anélkül, hogy bárme-
lyik politikai érzékenységét sér-
tené.

Most már Maniu Gyulát várják haza
és, mint eddig, most is forgalomba
kerül Titulescu londoni követ ne-
ve is.

Mi van Gyulafehérvárral és a kisebbségi ígéretekkel?

A szenátus ülésén a felirati vita
során Gyárfás Elemér dr. szó-
lalt fel.

— A romániai magyarság —
mondotta — monarchisztikus érzés-
től áthatva hódolattal veszi körül
az uralkodót. Ami a trónbeszédet
illeti, megállapítja, hogy az a ki-
sebbségi kérdést felületesen érin-
tette. Sajnálattal vette a magyar-
ság tudomásul, hogy a kisebbségi
törvényt a kormány még mindig
nem készítette elő. A törvény hiá-
nya okozza, hogy a nyelvhasználat-
ban a hatóságokkal annyi összetü-
zése van, amiért joggal elkesered-
hetik. Reméli, hogy a közigazgatási
törvény módosítása alkalmával
végre rendezik a nyelvhasználat
kérdését. Tekintettel arra, hogy a
kormány a kisebbségeknek tett ígé-
reteit nem váltotta be, a javaslatot
nem fogadja el.

A kamarában folytatták a felira-
ti javaslat vitáját. Bogos bessza-
rábiai képviselő megállapítja, hogy
a kormány mostohán bánik Bessza-
rábiával, ahol a kisebbségek példás
egyvetérségekben élnek.

Cuza: A zsidókkal nem!

Bogos: Besszarábia nem talaj a
maga izgatásaira. Több figyelmet

kér a Kormánytól Besszarábia szá-
mára és a javaslatot elfogadja.

A következő felszólaló Fischer
József dr., aki a zsidó blokk nevé-
ben nem szavazza meg a javasla-
tot. Mi — mondotta — egy ellen-
zékben fegyvertársai voltunk a
kormánynak és akkor a legtelje-
sebb kisebbségi jogokat ígérte.

Ezt az ígéretet a kormány nem
tartotta be, sőt eltért eredeti
programjától.

Cuza közbeszól, szavaif azon-
ban nem lehet érteni.

Fischer: Nem folytatok itt vi-
tát.

Madgearu: A Kormány elfoj-
totta az antiszemita kilengéseket.

Fischer: Ha a kormány egész-
séges irányba terelte volna az ifju-
ságot, akkor nem lett volna Borsa.

Solomon: Ön hiszi, hogy Bor-
sán gyújtogatás történt?

Fischer: Az előzmények után
nem vonhatom kétségbe.

Madgearu: Miért vitték a
külföld elé ezt az ügyet?

Fischer tiltakozik ez ellen és
beszédét azzal fejezte be, hogy a
nemzeti parasztpárt Gyulafehé-
vártól, egyetlen politikai vagyóná-
tól mindinkább eltávolodik.

Hü fénykép készül a népszámlálással kapcsolatban az összes ipari és kereskedelmi vállalatokról is

A népszámlálással kapcsolatosan házszámlálás is lesz, ezenfelül megszámlálják az országban működő összes ipari és kereskedelmi vállalatokat. Számlálás alá esnek azok a mezőgazdasági vállalatok is, amelyeknek ipari, vagy kereskedelmi jellegük van. Ennek a számlálásnak három célja van és pedig az első az, hogy hűségese képet lehessen nyerni a Romániában működő nagy, közép és kis vállalatokról és azok gazdasági jelentőségéről, a második cél az, hogy a vállalatok számából és az egyes szakmába tartozó vállalatok csoportjainak nagyságáról lehessen következtetni arra, micsoda vámtörvényekre és iparfejlesztési törvényekre van szükség, harmadszor pedig erre a számlálásra azért van szükség, mivel az ország az 1928 decemberében Genfben aláírt szerződésben erre magát kötelezte.

Ez a szerződés ugyanis az összes államokat arra kötelezi, hogy a területükön működő ipari és kereskedelmi vállalatokról kimutatást készítsenek. Romániában eddig ilyen irányú hivatalos számlálás nem volt.

Tudományos célra azonban már többször készítettek nem állami közegek ilyen kimutatást, amely mindig csak hozzávetőleges volt. Az első ilyen összeállítás 1863-ból származik, amikor a régi Romániában 12.867 nagy, közép és kis vállalkozás volt. 28.352 munkással és 90.000.000 lej értékkel. Ilyen magánszámlálások 1901-ben, 1906-ban és 1912-ben is voltak, amelyek fokozatosan mutatták a vállalkozási kedv emelését. A kereskedelmi minisztérium 1928-ban már a jelenlegi Nagyromániára vonatkozólag készítettett statisztikát, amely azonban csak a nagy ipari és kereskedelmi vállalkozásokra vonatkozik. Észérint 1928-ban Romániában 3966 nagy vállalkozás volt, amelyeknek alaptőkéje 39.770.000.000 lejt tett ki, motorikus ereje pedig 472.271 lóerőt képviselt.

A munkások száma 206.000 volt, a feldolgozott nyersanyag értéke harminchárom milliárd, a felhasznált tüzelőanyag értéke két milliárd és az előállított áru értéke hatvan milliárd lei értéket képviselt.

Az első hivatalos és az összes ipari és kereskedelmi vállalatok felsorolására vonatkozó számlálás most lesz decemberben. A számláló lapok rovataiban pontosan fel kell tüntetni — még abban az esetben is, ha egy személlyel dolgozó kis műhelyről van szó — a következőket: a cég elnevezése annak feltüntetésével, hogy egyéni cég-e, részvénytársaság, betéti társaság, ki a tulajdonos, ki a vezető.

FROTA

képeretgyár

Temesvár-Gyárváros (a Turul-al szemben).
Képeretkészítési osztály.
Képeretkészítésre elvállal képeret, fényképeket és gobelineket.

ennek milyen címe van, a vállalat székhelye, alapítási éve, pontos megjelölése annak, hogy a cég mivel foglalkozik, mennyi az alkalmazottak létszáma, külön a munkások és tisztviselők feltüntetésével, mennyi motorikus

erővel dolgozik, mennyi az alaptőke, mennyi a termelt áruk értéke. Az ipari és kereskedelmi vállalatok összeszámlálását a rendes népszámláló biztosok fogják végezni, akiknek erre igazolványuk van.

Valami nincsen rendben az új személyazonossági igazolványok körül

Megirtuk, hogy decemberben Romániában minden huszonegy éven felüli férfi és nő új személyazonossági igazolványt kap, amely fényképpel és választási igazolványokkal is el lesz látva. Temesvárott körülbelül negyvenöt ezer darab ilyen igazolványra lesz szükség. A városi nagytanács a legutóbbi gyűlésen erre a célra háromszáz ezer lejt szavazott meg és a főpolgármester kijelentette, hogy a szükséges nyomtatványok szállítására vonatkozólag árlejtést fognak kiírni. Ezt az árlejtést mindeddig még nem írták ki, pedig holnapután már december elseje van és az igazolványokat december végéig feltétlenül ki kell állítani. Negyvenöt ezer darab igazolványnak a kiállítása pedig nem könnyű munka, amely néhány nap alatt elvégezhető volna. A városházán mindennek ellenére kijelentették, hogy az igazolványokhoz szükséges nyomtatványokat néhány napon belül megkapják és megkezdik

azok kiállítását. Arra a kérdésünkre, honnan kapják meg azokat, ha nem tartották árlejtést, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a miniszter rendelkezése szerint a nyomtatványokat állami papíron kell nyomni, amelyen különleges vízjegy van, nehogy az igazolványokat hamisítsák. A nyomtatványok rendelkezését állítólag a miniszter magának tartotta fenn és hír szerint a temesvári és temesmegyei szükséglet előállítását a Tigografia Romaneasca nyomdára bízta. Lehetséges, hogy így van, de ha így van, nem értjük, miként egyeztethető az össze a közszállításokról szóló törvénnyel, amely elrendeli, hogy a városok minden szállítást csakis árlejtés útján adhatnak ki. Ha pedig a város tudta, hogy a nyomtatványokat a miniszter rendeli meg számára a Tip. Romaneasca-nál, akkor a közgyűlésen miért beszéltek tartandó árlejtésről és miért nem mondták meg az igazat?

Jövő tavasszal megkezdik a temesvári új vasutigazgatósági palota építését — ígérte Vidrighin Sztán

Az államvasutak új átszervezése, amely immár másfél esztendő óta vajudik, végre január elsejével megtörténik. Az átszervezéssel kapcsolatosan döntöttek a decentralizáció elve mellett. A bukaresti vezérigazgatóságon kívül, ahol a vasut ügyeinek összes számai összefutnak majd, lesznek kerületi igazgatóságok, amelyeknek bizonyos mértékig független hatáskörük lesz. A temesvári kerületi vasutigazgatóság az új helyzetben is megmarad. A kerületi igazgatóságnak a központi osztályon kívül a következő alosztályai lesznek: jogügy, számvevőség és pénztár, forgalom, vontatás, fentartás, egészségügy.

A temesvári kerületi igazgatóságnak végre megnyílik a reménye arra vonatkozólag is, hogy

a közel jövőben saját palotájában helyezkedhetik el és nem kell többé alkalmatlan és szűk bérházban szorongatnia.

Vidrighin Sztán vezérigazgató ugyanis legutóbbi temesvári tartózkodása alkalmával kijelentette, hogy a jövő tavasszal valószínűleg megkezdik a Lloyd-soron a vasutigazgatósági palota építését. A város ugyanis az ingyentelket erre a célra csak azzal a feltétellel bocsátotta annak idején rendelkezésre, hogy a vasut bizonyos időn belül a palotát felépíti. Ez a határidő most már lejárában van és a vasut nem akarja a telket elveszíteni.

Az új átszervezéssel kapcsolatosan megtörténik a vasuti tisztviselők beosztása is. Ez azonban nem teljesen azonos a többi köztisztviselők inkadrálási módjával, mivel

Köd, nedves pára

megtámadja a légcöveket és tüdőköhögést, rekedtséget, hurutot biztosan elhárít és gyógyít a mind' bevált

Siromani

gyógyszer. Olcsó jóízű, tépláló, malátás készítmény.

a vasutnak alkalmazottai részéről külön szolgálati szabályzata van.

A vasut egyelőre nem vesz fel újabb tisztviselőket, a meglévők számát pedig apasztja azzal, hogy azokat, akik már nyugdíj-képesek, nyugalmába küldi.

Az új inkadrálás szerint a vasut tisztviselők egészen a felügyelőig — de ez a rang már nem esik ebbe a kategóriába — két évenként automatikusan lépnek elő. Felügyelőt kezdve fölfelé a tisztviselők csakis üresedés esetén léphetnek előre. Azok a tisztviselők, akiknek állása akadémiai képzettséget kíván — mérnökök, jogászok, orvosok — külön kategóriát alkotnak ugyan, azonban felsőbb rangfokozataik ugyanolyanok mint a tulajdonképeni vasuti szaktisztviselőké és — akár ezek — fölfelé emelkedhetnek a vezérigazgatósági állásig is.

Nem kényszeríthető a község egy másikkal való közös lépésre

A közigazgatási törvény alkalmazását illetően tegnap fontos elvi jelentőségű döntést hozott a kormányzás revíziós bizottsága, amely döntés különösen kisebbségi szempontból érdemel figyelmet. A törvény ugyanis megengedi, hogy több község közösségbe tömörülve egy körjegyzőt tartson. A törvényszakasz alapján Ómosnica tiszta román ajku község képviselőtestülete úgy döntött, hogy Ujmosnica tiszta magyar ajku községgel közösségben egy jegyzőt tart. Az ujmosnicai magyarok nem voltak hajlandók ezt a közösséget elfogadni, így az ügy Temes megye állandó választmányára elé került, amely az ómosnicai községi tanács határozatát megerősítette. Az ujmosnicai magyarok erre a kormányzás revíziós bizottságához feleltek. A bizottság tegnap foglalkozott a felelkezéssel és Raskó Sándor dr. és Aczél Oszkár dr. érveléseit magáévá téve, megváltoztatta a megyei állandó választmány döntését. Megállapította a revíziós bizottság, hogy a falvaknak közösségbe való tömörülésére egy falut sem lehet kényszeríteni, így Ujmosnica, ha nem akar egy körjegyzőséget alkotni Ómosnicával, erre a törvény alapján nem kényszeríthető. A törvénynek a közösségre vonatkozó intézkedése feltételes és arra a község nem kényszeríthető. Ujmosnica tehát továbbra is önálló jegyzőt választhat és a választást legközelebb megtartják.

Butor

utó, ebéd, ariszabár stb. butorok elvételére és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dörzs-utca 4.

Hamburg-Amerika Line
világhírű német hajózárszolgálat 1870 óta
legmodernebbül berendezett hajóival rendszeres összeköttetést tart fenn az

Felvilágosításokat készséggel nyújt:

Egyesült Államokba (New-York), Kanadába
Délamerikába összes államban, valamint a világ összes fontosabb kikötőibe. Minden tekintetben kiváló kényelmű és elhelyezés.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.
TIMISOARA-Cetate, Str. Mercy 2. AGADU, Str. Constantin 12.

Diplomáciai

konfliktus is támadhat a mérnök-perből

Moszkvában — miként már megtudtuk — kétezer mérnök ellen pert indítottak. Azzal vádolják a mérnököket, hogy az iparospárt leple alatt azon fáradoztak, hogy Szovjetországra iparát megbénítsák és előkészítsék a külföld fegyveres támadását a szovjet ellen. A per hetekig fog tartani és tegnap Ocskin és Siknir orosz mérnököket hallgatták ki. Ezek elmondották, hogy tervszerűen igyekeztek gazdasági nehézségeket támasztani és ezenfelül állandóan olyan jelentéseket szerkesztettek, amelyek a szovjet gazdasági politikáját rossz világításba helyezték. Arra nézve még nem határoztak, hogy az uralmat milyen osztálynak adnák át, ha sikerülne nekik a szovjetet megbuktatni. R a s m i n mérnök, aki a mozgalom egyik vezetője volt, kijelentette, hogy a régi cári Oroszország arisztokratái többé semmi esetre sem kerülhetnének uralomra, szerinte erre egyedül a mérnököknek van meg a jogcímük. Elmondották azt is, hogy Franciaországból pénzeket kaptak az ellenforradalom előkészítésére.

A párisi *Matin* az oroszországi mérnökpörrel kapcsolatosan kifakad az ellen, amiért az ügyész minduntalan azt állítja, hogy Franciaország pénzelte az összeesküvéket és egyéb vádak is támaszt Franciaországgal szemben. Mint-hogy az ügyész a szovjet hivatalnok és annak képviselőjében nyilatkozik, Franciaország kötelessége diplomáciai uton elégtételt kérni a sértésekért. A lap felszólítja a francia kormányt, hogy abban az esetben, ha ez az elégtétel nem lesz megfelelő, szakítsa meg a diplomáciai összeköttetést a szovjettel.

Ezer lei ellenében földet ígért a hiszékeny parasztoznak

Szegény parasztok földéhségét használta föl arra Taran János jugoszláviai menekült román fiatalember, hogy magának pénzt szerezzen. Leveleket küldött a jugoszláv falvakban lakó román parasztoznak, akiket felszólított, hogy jöjjenek át Romániába és hozzanak magukkal legalább ezer leit, amelynek ellenében földhöz juttatja őket. Két hét óta éjjelenként kisebb-nagyobb csoportokban szökődnek át a határon és Temesvár környékbeli falvakban találkoznak Taran Jánossal, aki átveszi tőlük az ezer leiket és helyette ígéreteket ad, amelyek azonban soha nem valósulnak meg. A jugoszláviai menekült románok ligája erről tudomást szerzett és Bagiu József titkár feljelentést tett a rendőrségen. Bagiu József titkár tegnap Manciu és Lateu detektívekkel kiment Ujszentésre, ahol Stefan János gazda házában rátalált Taran Jánosra, aki éppen husz jugoszláviai románnal tárgyalt. Ezek a szegény emberek valamennyien eladták Jugoszláviában kis vagyónakjukat és utlevél nélkül szöktek át Romániába. Taran János ellen megindították az eljárást.

Takács József
uriszabó
Budapest
IV. Városház-u. 16

Tovább dézsmálják a vakmerő postakalózok a külföldi levelek értékes tartalmát

Többször irtunk már arról, hogy a külföldre irányuló, vagy a külföldről érkező leveleket a postán megdezsmálják. Az ajánlott, de még a külföldre szóló egyszerű leveleket is kinyitják és a bennük levő értéket kiveszik. Érdekes, hogy a temesvári postaigazgatóság a közölt adatok alapján még mindig nem indított erélyes vizsgálatot a postakalózok kinyomozására, hanem engedi, hogy azok továbbra is dolgozzanak. Így újabban a magyarországi Szombathelyről ajánlott levélben Temesvárra háromszáz leit küldöttek. A levél megérkezett — pénz nélkül. Viszont Temesvárról egy csomagot küldöttek Szombathelyre, amely-

ben pénz és levél is volt. A csomag megérkezett, azonban a levél a pénzzel együtt nem volt a csomagban. A román posta presztízse megkívánja, hogy a postaigazgatóság a legerélyesebb vizsgálatot indítsa. Nem mentsége a postának az, hogy ajánlott levélben nem szabad pénzt küldeni. Az ajánlott levélnek úgy kell megérkezni, ahogy azt feladják. A feladót legfeljebb meg lehet büntetni a postaszabályzat be nem tartása miatt. Valószínűleg ez az oka annak is, hogy a leveleket két napos késéssel kézbesítik és a Szombathelyen november huszonegyedikén feladott levél Temesvárról csak huszonnegyedikén került a címzetthez.

A késedelmes ügykezelés miatt december elsején a nyugdíjasok sem kapják meg szerény nyugdíjukat

December elseje az ajtón kopogtat és a szegény nyugdíjasok, akik gyűlést gyűlés után tartanak és emlékiratot emlékiratra halmoznak, amelyekben szomorú helyzetüket vázolják a kormánynak, a várt nyugdíjemelés helyett kínos meglepetésben részesülnek. A temesvári pénzügyigazgatóság ugyanis tegnap rövid átiratban közölte, hogy még nincsen módjában nyilvánosságra hozni, vajjon milyen sorrendben kezdi meg a december havi nyugdíjak kifizetését. De sok szomorúság és megannyi nyugdíjas tragédia húzódik meg ebben a rövid közleményben. Azok számára, akik életüket egészségüket adták harminc és negyven éven át az állam kötelékében eltöltött szolgálat alatt, december első-

jén nincsen nyugdíj, hanem majd később. Nem a temesvári pénzügyigazgatóság a hibás, amiért a kifizetés késik. Hiszen van pénz, annyi van, hogy naponta a Nemzeti Bankta szállítják és más pénzügyigazgatóságokat segítenek ki. De hiányzik a kifizetéshez az akkreditív. Ez azt jelenti, hogy van ugyan pénz, a miniszterium és a központi nyugdíjpenztar elő is irányozta a december hónapra eső nyugdíjakat azonban az új államszámviteli törvény értelmében a temesvári pénzügyigazgató nem kezdheti meg a kifizetést, mert az ugynevezett meghitelezés késik. Van pénz, de egy furcsa kis irat, az akkreditív, még Bukarestből nem érkezett meg.

Levelet irt az agent provokatőr

A gyárvárosi parkban megadott helyre tegyenek le papirba csomagolva kétszáz-ezer leit

Az agent provokatőr szerepe valami nagyon csunya dolog. Ilyen munkára csak fogyatékos jellemű ember vállalkozik, olyan egyén, aki rest a becsületos munkára. Az agent provokatőr kenyerét azzal szerzi meg, hogy szerencsétlen naiv és hiszékeny embereket beleránt valami bolond vállalkozásba, aztán egyszerre lecsap rá és leleplezi. Végül pedig bezsebeli az érte járó jutalmat. Agent provokatőrök újabban Temesvárott is mindűrűbben kezdenek működni. Egy gyönyörű esetet mondunk el alább. Temesvárott a Mehalában él egy iparos, akít egyszer belekeverték a kommunizmus gyanujába. Az agent provokatőr most megkísérli, vajjon sikerül-e az illetőt tényleg beugratni valamibe, amivel aztán rábizonyíthatná, hogy kommunista. Az illető pontos címzéssel postán levelet kapott, amelynek írója nem nevezi meg magát. Ellenben azt írja magáról, hogy katonatiszt, aki bizalmi állásban van. Azt állítja magáról — persze: az egész levél

tele van magyartalansággal — hogy az élet mély ismerője, fontos faktum, produktív kém, kiváló terror és propagandaügyekben, tehetsége biztos. Ajánkozik, hogy fogadják föl és hajlandó lesz nagyjelentőségű okmányokat átszolgáltatni. Kéri, hogy levelezzenek vele olyanképpen, hogy a gyárvárosi park illemhelyén a felső sarokban helyezték el ügyesen a neki szóló leveleket és ő ugyanoda teszi a választ és elintéztet. Szerdán és szombaton akar oda ellátogatni mindenkor délután öt órakor. Kéri továbbá, hogy ott helyezzenek el részére kétszáz darab ezrest papirba csomagolva és utasítást: tegye-e oda szombatra egy a birtokában levő katonai okmány másolatát. A végén azt is írja, hogy a pénz sürgősen és okvetlenül kell.

Igy ír a jámbor agent provokatőr. A mehalai iparos, aki ezt a levelet kapta, bizonyára maga is szeretne kétszáz ezer leit kapni, csak nem tudja, hogy kitől.

Epekövetől megszabaduhat!

Epeköbántalmakban szenvedők ezrelkilődnak a győtrő fájdalom, mert Prof. Dr. Páter epekö elleni teáját nem ismerik. Viszont sok ezer ember köszönheti ezen kiváló gyógyteának teljes gyógyulását, mert bizalommal vott annak használatát. Prof. Dr. Páter epekö elleni teájának meg van az a tüneményes hatása, hogy az epekövet feloldja, győtrő és nyomásos fájdalom nélkül válik ki az epekö és az epekölyag tisztulását idézi elő. Ezen tea használata nem nehéz és nem körülményes. Minden epeköbántalomban szenvedőnek használni kell ezt a természetes gyógyszert, de legalább is kísérletet kell tennie, hogy áldásos hatását megismerje.

Prof. Dr. Páter epekö elleni teája

a meggyesékhelyek legtöbb gyógyszerárában és drogériájában azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra az eredeti csomagolástól néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti csomagban a feltehetőleg védtelt fényképe és aláírása látható. **Levelezőlap után** a tea „Csill-g” gyógyszerár, Braşov, Hosszu utca 5. sz. a. lerakattól rendelhető. Nagybani lerakattól: „TANDA.D” drogéria, Bucureşti 1.

Sajtódélután a kormányzóságon

Boeu Szevér kormányzó a sajtóval való szorosabb együttműködés és a közönség óhajainak megismerése érdekében sajtódélutánt rendszeresített. Az első ilyen teadélután tegnap volt, amelyen a temesvári sajtó, valamint a bukaresti lapok megbízottai vettek részt. Azonkívül hivatalos volt Gradinariu Emil kulturtanácsnok is. A teadélutánt Boeu kormányzó nyitotta meg, aki rövid szavakkal rámutatott a sajtóösszejövetelek jelentőségére. Köszönését fejezte ki, hogy a temesvári sajtó támogatta és rámutatott arra, hogy a bánási kormányzóság szerény keretek között aktív eredményekre tekinthet vissza. Megemlítette, hogy anyagi eszközök nélkül több országot hozatott rendbe és négy hét múlva elkészül a Temesvár-aradi ut is. A miniszter szavai után általános eszmecsere kezdődött és annak keretében rámutattunk arra, hogy a nyugdíjasok — amint ezt lapunk más helyén említjük — nem kapnak december elsején nyugdíjat. A kormányzó kijelentette, még ma beszél telefonon a pénzügyminiszterrel és a nyugdíjak kifizetését elsején pontosan megkezdik. Szóba került a drágaság kérdése is. A kormányzó a drágasági front áttöréséhez a sajtó támogatását kérte és hivatkozott a Déli Hírlapra, amely ezt az akciót megindította. A drágasági front áttörése érdekében a kormányzó átiratot intéz a városhoz és a megyéhez. Temesvár városához intézendő átiratban felhívja a városi vezetőség figyelmét a villany, a vízvezeték és különböző illetek szállítására, hogy az általános olcsóbbodást elő lehessen segíteni. Ezután a munkanélküliség kérdéséről folyt a szó. A sajtódélutánok folyamán a kormányzó a sajtóval együtt nagyon sok érdekes problémát kíván megvitatni és elsősorban a drágaság ellen veszi fel a harcot.

Tél kezdetén ez a helyzet tarthatatlan. Boeu Szevér kormányzónak haladéktalanul a legsürgősebb intézkedéseket kell foganatosítania, hogy a nyugdíjak fizetését december elsején, vagy másodikkán megkezdhesék.

Ha szép akar lenni,

használd a KULKA-téte
lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-deri, 3 szíjben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sárhoz” Bálványos, Szent György-tér

VEGYEN CLUJI MENTŐSORSJEGYET

100 — leiert 1 milliót nyerhet.
Huzás 1930 december 21-én. Nyereményeket a BANCA ALBINA temesvári fiókja fizeti ki.
Hivatalos nyereményjegyzéket a temesvári lapok közölni fogják.
Vidéki rendeléseket darabonként 100 — lei és 17 — lei portó előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16 és a bánati főmegbízott REITTER Ernő, Timisoara, József-tér 4 eszközölnék.

HIREK

Ma este

kezdődnek meg a városi színházban a Magyar Ház fölavatásának két napos ünnepségei. Erdély és a Bán-ság különböző részeiből már ma is számos magyar testvérünk érkezett Temesvárra, holnap reggelre pedig további nagy rajok várhatók. Ma este a színházban tartandó hangverseny és irodalmi est műsora a következő: 1. Liszt Ferenc: ünnepi preludium, előadja Neubauer Guidó vezényletével a Zenebarátok Társasága. 2. Üdvözlő beszéd, tartja Nemes Elemér. 3. Jögrné-Draskóczy Ilma: A díomot építők, szavalja dr. Kriván Gyuláné. 4. Kölcsey-Lányi: Rákos nimfájához, éneklő Szegő Ferenc karnagy vezényletével a Temesvári Magyar Dalárda. 5. Szombati-Szabó István költeményei. 6. Ünnepi beszéd, tartja Jakabffy Elemér dr. képviselő. 7. Népdalegyveleg, éneklő Leviczky György karnagy vezényletével a temesvári magyar dalegyesületek tömegkara. A holnapi második ünnepnapon délelőtt lesz a Magyar Párt intézőbizottságának ülése és a Magyar Ház részvénytársaságának diszkozhülfése. Délután és este a Magyar Ház nagytermében egy-egy műsoros előadás lesz. Jegyek az összes előadásokra ma egész napon át kaphatók a Magyar Ház földszintjén levő népirodában.

A DÉLI HIRLAP holnapi száma a temesvári Magyar Ház fölavatása alkalmával ünnepi köntösben tizenhat oldalal jelenik meg. Példányonkinti ára öt lei, Bukarestben hat lei.

— **Pacha püspök adománya a népkonyháknak.** Pacha Ágoston püspök beiktatása alkalmából tekintettel a mostani általános gazdasági válságra, eltekint a szokásos bankettől és ehelyett a városi népkonyhák javára szerény jövedelméből 25.000 leit ajánlott föl, amely összeget a polgármester kezeihez juttatta.

— **Enyhe időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint enyhe idő, reggeli ködökkel, később nyugatról növekvő felhőzet várható.

— **Létics püspök magyar prédikációja.** Létics György dr., görög keleti szerb püspök meglátogatta az ujkánizsai szerb hitközséget és beszélt az ujonnan átalakított templomról. A község magyar lakosai küldöttségileg üdvözölték a püspököt, aki igen szívesen fogadta őket, majd meglátogatta a katolikus templomot is. Létics György dr. püspök a katolikus templomban a nagyszámban megjelent híveknek magyar prédikációt tartott, amelyben arról beszélt, hogy a különböző hitű polgárság becsülje meg egymás vallását és anyanyelvét.

* **Jöjjön el mindenki pénteken este a gyárvárosi Szarvas kávéház ujonnan hozzáépített, Stefanovits Miklós vezetése alatt lévő étterem megnyitásához.** Halászlé! Turócsusza!

A munkásság ismertette feltételeit a Gyapjuipar igazgatóságának újabb ajánlatára

A gyapjuipari sztrájk ma a végleges megoldáshoz ér. A munkások tegnap gyűlést tartottak és azon a munkások megbízottai beszámoltak a gyári igazgatóságának Bocu Szevér miniszterhez intézett újabb ajánlatáról, amely a bérredukciót tizenkét százalékban állapította meg. A gyűlésen többek hozzászólása után a többség úgy döntött, hogy a gyári igazgatóság ajánlatához hozzájárul és annak módjait a megbízottak fogják közölni. A munkásküldöttség tegnap délután ismét felkereste Bocu Szevér kormányzót, aki Boleantu Valér dr. prefektus és Bottez György munkügyi vezérfelügyelő társaságában fogadta a megbízottakat. Azok kijelentették, hogy a tizenkét százalékos bérredukciót elfogadják, azonban kérik, hogy azt a következőképpen alkalmazzák. December hónapban két, januárban kétfél, februárban kétfél, míg márciusban öt százalékot redukáljon a gyárvezetőség, míg áprilisban életbelép a tizenkét százalékos redukció. Ezenkívül kérik, hogy a gyári igazgatóság a sztrájkból kifolyólag egyetlen munkást se bocsásson el és túlórázás ne legyen. Végül kérik, hogy az akkordteljesítmény mellett egy akkordmunkás keresete elérje a napszámában dolgozó munkás, illetve munkásnő legkisebb bérét. Ha ezeknek a feltételeknek alapján sikerül az

egyezséget megkötöni, úgy december elsején felveszik a gyárban a munkát.

Bottez György munkügyi vezérfelügyelő a munkásság feltételeinek ismeretében úgy döntött, hogy a munkügyi törvény értelmében a meg egyezés érdekében újabb közvetlen tárgyalásokat közvetít a gyári igazgatóság és a munkások között. Ezek a tárgyalások ma délelőtt tíz órakor a munkügyi felügyelőségen mennek végbe. Amennyiben nem sikerülne az egyezséget megkötöni, úgy a konfliktust a munka részéről a munkügyi vezérfelügyelő befejezettnek tekinti és a továbbiakra nézve a gyárvezetőségnek teljesen szabad keze nyílik.

A munkásság határozatának a miniszter előtt történt ismertetése után a munkások kérték a kormányzót, engedélyezzen nekik népgyűlést, hogy azon közöljék az újabb tárgyalások eredményét. A kormányzó azonban a népgyűlést nem engedélyezte, mert ezek a gyülekezések alkalmasak arra, hogy a munkásságot állandó agitációban tartsák.

Végül Boleantu prefektus közölte a munkásmegbízottakkal, hogy amennyiben a meg egyezést sikerül megkötöni, úgy módot találnak a hatóságok arra, hogy a meg egyezés eredményét a munkásokkal a megbízottak közölhessék.

— **Az új sajtótörvény.** Az új sajtótörvény tervezete elkészült és azt az igazságügyminiszter hozzájárulással végeztetve elküldötte az egyes újságszerkesztőknek. A tervezet fokozottabban mértékben védelemben kívánja részesíteni az egyéni beesületet. Külön szakasz védi a királyt és a királyi ház tagjait. A törvénytervezet rágalmozási esetekben még a bizonyítási eljárást is tiltja. Az előző tervezet ama szakaszát, hogy a bíróság az újságírókat az újságírás folytatásától eltilthatja, Junian miniszter elejtette.

* **A Terminus Bár,** amely világvárosi műsorával kedvence helye volt a józsefvárosi közönségnek, most teljesen új, művészi számokat tartalmazó műsorral kedveskedik a közönségnek. Az új novemberi műsor feltizenkét órákor kezdődik.

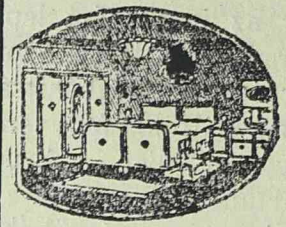
— **Férj és feleség nem lehet állami tisztviselő.** Kormánykörök úgy tudják, hogy a miniszterelnök a költségvetési javaslatlall együtt a kamara elé terjeszti a köztisztviselők fizetésének leszállítására és a köztisztviselői szabályzat felfüggesztésére vonatkozó javaslatokat. A két javaslattal kapcsolatban elkészült a köztisztviselők álláshalmozása ellen irányuló javaslat is, amely megtiltja, hogy állami tisztviselők több állásból kifolyólag huzzanak az államtól fizetést. A javaslat megállapítja, hogy férj és feleség nem lehetnek állami tisztviselők. Kivételt csak a póstások, tanítók és tanárok feleségei képeznek.

— **Incidens a tárgyaláson.** Giulezean Mihály dr. temesvári ügyvéd Gabriel Viktor dr. bíró előtt tartott tárgyaláson a vita hevében odakiáltotta a bírónak: Nem hagyom magam magától terrorizálni. Gabriel dr. a jelenlegi jelentést tett felettes hatóságára és pert indított az ügyvéd ellen hivatali személy megsértése miatt. A pert tegnap tárgyalta a büntetőbíró. Giulezean kijelentette, hogy igaztosságában tette az inkriminált kifejezést, mire Gabriel dr. bíró viszont hangoztatta, hogy nem kívánja az ügyvéd megbüntetését. Erre az ügyész a további eljárás beszüntetését kérte, aminek a bíróság eleget tett.

* **Konyhaberendezési tárgyak,** nikkel, alumínium és emaldények, alpacca evőeszköz, nikkeltárgyak, finom acélárúk leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

— **A milliómos hálaja.** A napokban meghalt Rosmersholm amerikai milliómos, aki vagyonának kis morzsáját egy Bill nevű tizenhat éves fiúra hagyta. Két esztendővel ezelőtt ugyanis a milliómos autótúrán volt és akkor megtetszett neki egy papagáj, amelyet azonban tulajdonosa, Bill, nem volt hajlandó semmi áron eladni neki. Végre is meghatotta a 80 éves öregember kérése és nagylelkűen odaajándékozta a papagájt. Rosmersholm akkor feljegyezte a fiu címét, hogy miért, az most derült ki a végrendeletből.

Vigyázz!
mert nem minden lémtisztító
Sidal



Modern
hálószobák
és ebédlők
nemesfából és
elsőrendű ki-
vitelben

SIEBOLD bútorgyárában
TEMESVÁR-GYÁRV., Távirda-u. 19
Telefon 699

No. 2520-1930. port.

Publicatie de licitatie.

Subsemnatul portarel aduc la cunostinta publica ca in urma decizului despre ordonarea executiei de executare al Judecatoriei Urbane I. Timisoara cu No 3032-1930 si in urma deciziei despre de egarea cu No. G, 6831-1930 al Judecatoriei Urbane I. din Timisoara in favorul lui Dr. Andrei Szana m-di: din Timisoara repr. prin Dr. Alfred Abelsberg avocat din Timisoara pentru suma de 1760 Lei capital, 12% la suta interese dela 15. August 1928 pana la 1. Maiu 1929, iar de atunci incoaci 15.50% si pentru spese in 793 Lei, deja staverite si cele mai obveninde, se fixeaza termen spre efectuarea licitatiei pe zua de 29 Nov. 1930 ora 10 a. m. in Timisoara II., Str. Miron Romanul No. 4 pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele sacvestrate si anume: 1 masina de cusut, marca Singer si instalatiuni de croitorie si un birou, pre-tuite in suma de 6700 Lei.

Timisoara, la 10 Nov. 1930.
D. Constantinescu, portarel.

**Nagy raktar modern
eszerpalyakban,
kandallokban es ta-
karoktuzhelyekben.**

Minden asziben es kivitelben, elsőrendű anyagból, bámulatos olcsó áron az 1893. évben alapított eszerpalyagyártó cégnek.

PILESZ JÁNOS FIJA
Str. Otomai 18

(Munkásságunk a gyár eszerpalyakban, Crisan-utca 18). Fogadjunk, eszerpalyak es javitások es javitások es javitások es gyorsan eszerpalyak.

Vannak Önnek rheumaszerű fájdalmak?
Avagy gyorsan fáj a láb és bokában duzzadt, avagy ferdül a lába, úgy caináltasson gipsznyomat után.

Ludtalp betétet SZÉKELY B.

Orthopédiai "PROTES" tizeművek Timisoara III., József tér 1. sz.

Kérdezze meg a házi orvosát. Műlábak, műkezek orthopédiai készülékek mankók botok, sérvkötők háskötők gyártása.

Betyárok szeretője

a Déli Hirlap új regényének címe, melynek közlését vasárnap reggel megjelenő számban kezdjük meg. Siessen előfizetni!

A kis gimnazista Budapestről el akart zarándokolni az apja sírjához, aki az Isonzo mellett elesett

R. Sándorné, egy magyar ezredes özvegye, akinek a férje 1918-ban az Isonzo mellett elesett, néhány nap előtt sirva jelentette be a budapesti rendőrségen, hogy egyetlen gyermeke, tizenöt éves Sándor, aki egy budai gimnázium növendéke, szombaton eltűnt. A gimnazista után nyomoztak, azonban nem tudták kideríteni, hogy a 16 tanuló és szorgalmas, rendes fiu hová tűnhetett. A dolog tanárai és osztálytársai előtt is érthetlenné lett. A fiu eltűnéséről értesítették az összes határállomásokat és a külföldi határhatóságokat is. A murakereszturi jugoszláv határrendőrség tegnap telefonon közölte a budapesti főkapitánysággal, hogy a kis R. Sándort, akinek sikerült átjutnia a határon, a vonatból leszállították, mert nem volt utlevele. A főkapitányság erre beszélt magával a fiuval is, aki bevallotta, hogy ő az eltűnt tanuló. A rendőrség

erre intézkedett, hogy R. Sándort kapcsolja össze telefonon az anyja lakásával. A fiu telefonon át sirva kért becsinátot az anyjától és elmondta, hogy nem kalandvágy vitte a szökésre, hanem az, hogy imádkozni akart az apja sírjánál, aki akkor esett el, amikor ő még csak három éves volt. Az apja Budapesten lakó tisztiszolgája megmagyarázta neki, hogy az apja hol van eltemetve és térképet is rajzolt neki arról a vidékről, ahol a sír van. A fiu november elsején megfogadta, hogy elzarándokol apja sírjához. Összespórolt pénzét vitte magával az utra. Az anya telefonon megígérte a fiúnak, hogy szabályos utlevelet vált a maga és a fia részére és együtt mennek a sírt felkeresni. A fiu erre örömmel egyezett bele, hogy a határhatóságok visszaküldjék az anyjához.

— **Életével fizetett a lopott aranyóráért.** Eszék közelében a vasúti pálya mellett egy férfiholttestet találtak, amelynek feje teljesen szét volt roncsolva. Megállapították, hogy két nappal előbb a vonaton egy ismeretlen fiatalember kilopta az egyik utas zsebéből annak aranyóráját és aztán megugrott a robogó vonatról. Ugrás közben nekiütdött az egyik telefonoszlopnak és menten meghalt. Mikor a zsebét kikutatták, megtalálták nála a lopott aranyórát. Semmiféle igazolvány nem volt nála és így nem tudják kilit megállapítani.

— **Harc a munkanélküliség ellen.** A kormányzóságon tegnap délután értekezlet volt és annak keretében megalakult az a kormányzósági központi bizottság, amely a munkanélküli segélyezést és a munkanélküliek többi kérdését intézi. A bizottság a jövő héten már érdemleges ülést tart és a legfontosabb teendőik kérdésében dönt.

— **Ehhalálra ítélték Stalin eljenségeit.** Moszkvai jelentések szerint a kommunistapárt jobboldali szárnyának több száz vezető tagját száműzték. Stalin elrendelte, hogy ezek semmi olyan munkát és állást ne kapjanak, amely után élelmiszerjegyek árának. Ez a rendelet azt jelenti, hogy a Szibériába száműzöttek ehhalálra vannak ítélve.

— **Kulturdélután.** A Gutenberg műkedvelőtársaság vasárnap, november 30-án délután öt órakor a nyomdászthon termében második Kulturdélutánját rendezti, amelynek keretében L a m p e l Armand Dr. orvos előadást tart. A műsor egy magyar szindarabon kívül tréfás énekduettet, magánéneket és magántáncot tartalmaz.

* **Vidékiek figyelmébe.** A józsefvárosi Tejivó- és uzsonnázó-csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Z s u z s i vezetése alatt, elsőrangú ebéd. 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai szombati menü a következő: keménymag leves, borsó pirr, sült kolbással és tészta. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

— **Orsovai urasszony halála.** S c h e i n b e r g e r Hugóné született Brück Margit Orsován rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat férje Scheinberger Hugó nagykereskedő, Brück Ede dr. fivéré és a temesvári Brück-, valamint Nyiri-családok gyászolják. Temetése vasárnap délelőtt megy végbe.

— **A Magyar Párt gyárvárosi tagozata** elhatározta, hogy az általános szegénységre való tekintettel, meleg téli ruhával látja el azokat a magyar iskolásgyermekeket, akiknek szülői olyan szomorú anyagi körülmények között élnek, hogy erre képtelenek. Nagyon sok szegény magyar gyerek van, akinek rongyos a ruhája, és a cipője és emiatt még iskolába sem mehet. A gyárvárosi tagozat vezetősége felkéri azokat a magyar testvéreket, akik erre a nemes emberbaráti célra akár ruhaneműt, akár pedig pénzbeli adományt óhajtanak áldozni, hogy azt 710 vagy 900. számok alatt telefonon jelentsék be. A tagozat vezetősége hálásan fogadja a legcsekélyebb adományokat is és azért készséggel elküld.

— **Áramszünetelés.** A temesvári villanytelep igazgatósága közli: vasárnap, november 30-án ki lesz kapcsolva az áram reggel 7 órától délután 5 óráig II. Rékási-ut és környékén kedvező időjárás esetén.

— **Kinevezések szeminárium-ban.** P a c h a Ágost püspök K o r n e r József dr. teológiai tanárt a szemináriumhoz M a g y a r y Pál rektor helyettesévé, S c h i c h t Ádám dr. teológiai tanárt pedig vicedirektorrá nevezte ki.

— **A Temesvári Magyar Dalárda hangversenye.** Városszerte élénk érdeklődés központjában áll a Magyar Dalárda hangversenye, amelyet december 7-én, vasárnap este 9 órai kezdettel a Tisztikaszinó hangversenytérképben rendeznek meg. Ezuttal, miként már megirtuk, a temesvári születésű T e i c h m a n n Irén budapesti operaénekesnő vendégfellépte és gazdag műsora lesz a minden tekintetben elsőrangú műsor fénypontja. A hangverseny során F r e u n d Leónek is újból alkalma lesz művészi zongorajátékával a hallgatóságot magával ragadnia. Műsorán Liszt: Venezia e Napoli (Tarantella)-ja szerepel, valamint Strauss János Tavasz hangok című keringőjének mesteri parafrázisa. A Magyar Dalárda rendezőbizottsága közli, hogy a belépőjegyként kibocsátott számozott műsorok úgy a dalárda működőtárgjainál, mint Györfly Dezső egyesületi főtitkárnál (Magyarpárt, Magyar Ház Telefon 1015), valamint a Select csokoládé és cukorkaüzletben (Józsefváros, Hunyadi-ut 9) elővételben kaphatók.

Rosenthal

**Szobrok, vázák,
szelencék,
csészék stb.**
minden gyűjtő büszkeségei

ROSENTHAL - porcellán
Lerakat Temesvár-Belváros, Lloyd-sor 3. szám

— **Anyakönyvi hírek: Születtek.** Pavlovics Ilona, Balázs György, Motu Ilona, Benkő Ferenc. Meghaltak. Sitaru Ilona 30, Küfner Erzsébet 34, Stark Julianna 41, Aga Gizella 51, Branuti Demeter 86, és Vintan Katalin 24 éves korában.

* Podlipny Gyula rajz- és festőiskolájába beiratkozni lehet naponta d. e. 10-1, d. u. 3-7-ig. Jenőherceg-u. 5., III. 11.

— **Mire jó az alagút.** Meixner Rezsőné temesvári asszony a leányával vasuton Aninára utazott. Rajtuk kívül az egyik harmadosztályu szakaszban négy parasztember is volt. Mikor a vonat a hosszú lissavai alaguton haladt keresztül, a ki nem világított szakaszból eltűnt az egyik paraszt és vele együtt Meixnerné bőrdöndje is, amelyben ötezer lei értékű ruha volt. A lopásról jelentést tettek a csendőrségnek.

— **A városi téglagyár is fokozza a munkanélküliséget.** A városi téglagyár az építkezés pangása következtében ebben az évben sokkal kevesebb téglát adott el, mint tavaly és jelenleg mintegy másfél millió téglát még a raktárakban van. Erre való tekintettel és arra is, hogy nagyobb építkezésre a jövőben sincsen remény, a téglagyár elhatározta, hogy a tervbevevett négy millió téglát helyett 1931-ben csak két millió darabot állít elő. Ezenkívül az üzemet télire már most beszüntetik és a téglagyár husz munkását szabadságotadják. A kenyér nélkül maradt munkások ma küldöttségileg keresik föl a polgármestert a munkafelügyelőséget és a kormányzóság és kért fogják, hogy a téglagyár a télen át is foglalkoztassa őket.

— **Temesvár jövő évi költségvetése.** A város jövő évi költségvetését — miként azt már megirtuk — a városi pénzügyi osztály előkészítette és az állandó választmány is letárgyalja. Most vizsgálja felül a költségvetési tervezetet a nagytanács által kiküldött pénzügyi bizottság, amelynek tagjai Rothbart Jakab, Baltescu János dr., Ungár Adolf dr. Vuchetich Endre dr., Nobel Sándor dr., Magyar Lajos, Nagy Hugó dr., Schütz József dr., Tietz Antal és Carje Valér. A bizottság, amely eddig már négy ülést tartott és kisebb-nagyobb változtatásokat eszközölt, ma délután folytatja tanácskozását. A bizottság munkája egy-két nap múlva véget is ér. Az így véglegesített költségvetési tervezetet azután sokszorosítani fogják és azt a nagytanács minden egyes tagjának kiadják. A nagytanács december 20-án tartandó közgyűlésen foglalkozik majd a költségvetéssel.

OLASZORSZÁG KÖRÜLZÁRJA JUGOSZLÁVIÁT. A Neue Freie Presse értesülése szerint Grandi olasz külügyi államtitkár Litvinov orosz népbiztossal elsősorban balkáni kérdésekről tárgyalt. Olaszország a Balkánon nagy mértékben van érdekelve és ott erős riválisa támadt Franciaországban, amelynek szövetsége van Jugoszláviával. Olaszország most olyan blokkot tervez, amely teljesen körülzárja Jugoszláviát és ehez akarja megnyerni a szovjet támogatását is.

— **A padláson felakasztotta magát.** P o t h János hatvanhárom éves perjamosi gazda a padláson felakasztotta magát és mire hozzátartozói észrevették tettét, már halott volt. A szerencsétlen embert gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

* **Értesítés!** Az ipari munkaadók szindikátusa ezennel tisztelettel értesíti a n. é közönséget, hogy sorsjátékának húzási időpontját a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel kénytelen volt elhalasztani, amihez a helybeli prefektúra 34696—1930. számú rendeletével a belügyminiszterium 8017—1930. számú értesítésével engedélyezett és annak újabb húzási időpontját 1931. május hó 18-ban állapította meg.

— **Schmarje Levin dr.** a kiváló zsidó publicista és politikus, a Jemish Ahency, a Népszövetség által is elismert legmagasabb zsidó politikai testület intéző bizottságának tagja, december harmadikán, szerdán Temesvárra érkezik. Schmarje Levin dr. a zsidóság aktuális problémáiról és a Palesztina-kérdésről tart előadást. A temesvári zsidóság nagy előkészületeket tesz a vendég fogadtatására.

* **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának,** aki óráját vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43 (bemenet a Jósika-utcában) kronométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésére előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

— **Becsapta még a minisztert is.** Mezyan Ádám huszonnégy esztendő fiatal ember Budapesten a Nemzeti Szövetség nevében számos visszaélést követett el. Eddig még ki nem derített módon szerzett magának egy csomó hivatalos és lepecsételt blankettát, aztán felkereste a politikai, társadalmi, gazdasági és művészi élet vezetőszemélyiségeit, akiket a szövetség tagjaiul akvirált és mindjárt be is szedett tőlük tíz-husz pengő belépési díjat. Végigjárt egy csomó bankigazgatót, gyárost, képviselőt, művészt és nagykereskedőt. Nem hagyta azonban ki a sorból a kormány tagjait is, akik közül **W e k e r l e** Sándor pénzügyminisztert már beléptette a Nemzeti Szövetségbe. Tegnap megjelent **M a y e r** János földmívelésügyi miniszternél, aki azonban gyanusnak találta a dolgot és telefonált a rendőrségnek. Kiderült, hogy Mezyan Ádámnak nincsen megbízása, hogy a szövetség részére tagokat gyűjtsön és hogy a beszédet pénzt elsikkasztotta. A csaló fiatal embert letartóztatták.

* **A Palace-bár** csodálatos szépségű helyisége estéről estére a vidám hangulat kiapadhatlan kuforrása. A gazdag izléssel berendezett bár műsora és a pompás **P i a v a n D a t h** szellemes konferálása, valamint a pattogó modern jazz bőven gondoskodik szórakozásról. Vasárnap délután öt órai kezdettel műsoros teadélután lesz. A bár lelkes művészcsoportja máttól kezdve teljesen új műsorral mutatkozik be.

— **A török külügyminiszter tanácskozásai.** Tevfik Ruzsdi török miniszterelnök Romából hazafelé utazva Szófiába érkezett. A török miniszterelnök két napon keresztül marad a bolgár fővárosban, ahol tárgyalni fog **L i a p c s e v** miniszterelnökkel és **B u r o v** külügyminiszterrel.

— **Agyonütötte apósát.** Még 1926 márciusban **E n g e l m a n n** György kisszenipéteri gazdálkodó összeveszett apósával, **R e m m l e r** Jakabbal. A vita hevében a vő ásóval úgy sujtott apósára, hogy az meghalt. A törvényszék többszöri tárgyalás után tegnap ismét foglalkozott Engelman ügyével. A bíróság nem gyilkosságban, hanem halált okozó súlyos testisértés büntetében mondotta ki Engelmannt bűnösnek és másfél évi börtönrre ítélte. Ugy a védő, mint az ügyész az ítéletet megfélebbezték.

* **Ezt mindenkinek tudni kell,** hogy a gyárvárosi Várady-kabarében az előadások **pont 9 órakor** kezdődnek. Teljesen új attrakciók. Hetenkint két új bohózat és 12 magánszám.

— **A szegényházi gyilkos nem épelméjű.** **Z e l l e r** Ferenc hetvennyolc éves lovrini szegényházi ápoló baltával egy darab kenyér miatt agyonütötte lakótársát, **F e i l e r** Józsefet. A törvényszék a két hét előtt tartott tárgyaláson elrendelte Zeller elmebeli állapotának megvizsgálását. A tárgyalást **F a r c h e s c u** József dr. táblabíró tanácsa tegnap folytatta. A bíróság kihallgatta a vádlottat, aki zavaros válaszokat adott. Kihallgattak két tanút, majd meghallgatták **W a c h s m a n n** Alvin dr. és **V a s c a n** Demeter dr. szakértői véleményét, akik ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy a vádlott tette elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban. A bíróság **B u z o i a n u** Sándor ügyész és **B o g d a n** Flórika védőnő felszólalása után Zelleri felmentette. Az ügyész az ítéletet megelébbzte.

A vér démonikus szerepe a babonától a tudományig

Nincsen olyan babona, amelyet egyszerű kézlegyintéssel butaságként el lehetne intézni és nincsen olyan mese, mely nélkülözne az igazság szemernyi valóságát. Az óriások és törpék, a sárkányok, csodaszörnyek — úgy mondják nagy tudósok — egy elmosódó emlékezéskészlet tanúságai, gondolatörökség a multból, midőn még ősemberrek voltunk és valóban éltek a szörnyetegek, amelyeknek csak fosszilis emlékei kísértének már. Így vagyunk a babonával is, mely gyakran az eljövendő tudományos igazság képét vetíti előre, a kegyetlen tévhitnek ferde álarca alól. Az elveszett ifjúságról van szó és a vérről, „erről a különös folyadék-ról”. Goethe Faustjának ábrándja kísért, az ismeretlen koru emberiség véghetetlen álma: micsoda bűvszer adhatná vissza az ezüstös haj ébenfekete színét és a rogyanó aggság helyett a fiatalság üde ragyogását? A vér, — suttogják az asszír és babiloniai csillagjósok, a vér — sziszegi, a középkori alkímia, a vér — tartja sok néphit még máig. **B á t h o r y** Erzsébet fiatal leányok vérében fürdik az öregedés gyászos peremén, **M o n t e s p a n** asszony csecsemő vérént önti kehelybe a gyászos emlékü szatinista misén, hogy a diabolika fiatalsággal ruhazza föl a királynővel szemben, szerelmi

— **Temesvározt elfogott aradi tolvaj.** **R i n g v a l t** Fanny aradi lakosnő feljelentést tett az oltári rendőrségen **P o p p e r** Sarolta nevű bejárónője ellen, aki ruhaneműt lopott tőle. Az aradi rendőrség felkérésére a temesvári rendőrség is megindította a nyomozást, mivel valószínűnek látszott, hogy a tolvaj asszony, aki bűnsági illetőségű, Temesvár felé szökött. A temesvári rendőrség nyomozása eredménnyel járt és **G r e g o r** Gyula detektívnek sikerült az asszonyt elfogni. **P o p p e r** Saroltát kihallgatása után az aradi rendőrségnek adják át.

— **Tul a Nagy Krivánon.** **F a r k a s** Imrének ez az operettje, amely tizenkét év előtt került bemutatásra, sokáig kedvenc darabja volt a temesvári közönségnek. Csupa derű, báj és kedvesség ez az operett, amely elénk hozza a **B a r a t y e**-család vidám és megható történetét. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői szerencsés tervet valósítanak meg, amikor vasárnap délután négy órakor a Tul a Nagy Krivánon operettet fölújítják. Az egyes szerepeket **M a n n** Aurél, **F r a n z e n** Böske, **W a l t e r** Alfréd, **V i r á g** István, **G e p p e r t** Mancsi, **E r d e i** Böske, **D e g r e l l** Anci, **K o r b e r** István, **R á k o s** László és **H e r m a n n** János játsszák.

— **A veszedelmesforradalmár.** A madridi fogházból megszökött **F r a n c o** pilótaórnagy jelenleg Portugáliában tartózkodik. A madridi kormány igen nyugtalan emiatt, mert attól tart, hogy **F r a n c o** föllázítja a spanyol légi flottát, ami nem is volna nagy munka, mert a repülőtisztek kevés kivétellel mind köztársasági érzelműek. Ha pedig a légi flotta föllázad, akkor az ellenforradalomnak igen könnyű dolga lesz.

* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

párviadalukban.

Sötét és démonikus szerepet játszik mindig a vér, mert fogalma erőt megújodást jelent, hiába próbálja lerombolni felvirágosodás, kultúra, tisztult eszmekör. Elmúl a szörnyü képek, de megmarad a tévhit substanciája, mint a konojú megrögzött utmutató a begyöpösödött ut szélén. Mindezt abból az alkalomból írjuk, hogy egy nagyon modern és tudós orvostanár, **J a v o r s z k y**, fölfedezte, hogy az ifju vér alkalmazása csodaszzerűen gyógyít. Óriási laboratóriumi munkásság áll mögötte és a tudományos világ a tanuja, hogy ez valóban így van. Elég injekció formájában néhány cseppnyi ifju vér, hogy valószínű forradalmat vigyen véghez a roskadó szervezetben. Javul az emésztés, emelkedik a vérnyomás, fájdmak mulnak, derül a kedélyvilág. Egyelőre csak egy-két évtizedet ad vissza a kezelés, de az óvatos orvos nem zár ki külön lehetőséget is. Előbbi eredményét mindenesetre gyógyultak százaival igazolja könyvében, mely tudományos ellenőrzésről tanuskodik. Így visz el néha a babona egészen a tudományig, mint egy rejtélyes sejtítésosztón, érzékeink kiismerhetetlen világában.

Flaneur.

— **Hol maradt az angol hideg vér.** Az angol alsóház egyik bizottságában tegnap lord Witterton képviselő kutyának nevezte **S n o w d e n** munkáspárti minisztert. **S i m m o n s** munkáspárti képviselő emiatt a parlament folyosóján kérdőre vonta a lordot, majd kétszer pofonvágtá. Az incidens nagy felháborodást váltott ki és **C h a m b e r l a i n** volt külügyminiszter nyílt ülésen követelte, hogy **S i m m o n s** adjon Wittertonnak elégtételt. **S i m m o n s** fölállt szólásra és kijelentette, hogy az incidenst fölülte sajnálja és azért bocsánatot kér. Kijelentette azt is, hogy nem tudott magán uralkodni, amikor a lordot meglátta és szinte önkívületben cselekedett.

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

— **Temesmegyéből Pestmegyébe ment betörni.** A pestmegyei községek korcsmaiban az utóbbi hetekben sűrű egymásutánban fordultak elő betörések. A csendőrségnek tegnap **T á p i o s z e l é n** sikerült elfogni **T ó t h - G y u l a y** József harminckét esztendő temesmegyei illetőségű munkást, akit rajtakaptak, amint a községi vendéglőbe betört. **T ó t h - G y u l a y** József beismerete, hogy Temesmegyében számos betörést követett el, mire utlevél nélkül átszökött a határon. Pestmegyében saját bemondása szerint negyveneg betörést követett el és körülbelül tízezer pengő értékű holmit zsákmányolt.

— **Harminc ember megfagyott.** Newyorki jelentés szerint Amerika keleti partjain igen nagy a hideg. Az erős havazás miatt sok helyen megakadt a vasúti forgalom. A nagy hideg következtében harminc ember megfagyott.

A Népáruházban

Divatos mintás flanel mtr. Lei	20
Mintás recés bársony	72
Divatbársony	112
Crepe de Chine	166
Elárúsióhely kizárólag Belv., Corvin Mátvás-utca 4. szám	

Lugosra utazók figyelmébe!

Keressék fel a **SIPOS**-féle vendéglőt (Temesvári-ut), ahol mérsékelt árak mellett kitűnő házi koszt és saját termésű elsőrangú borok k a p h a t ó k

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó bu torvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a jőzsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsá u. 3. sz. a., a 2. számú villamos végállomásnál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett

részletfizetés!

Rehn József és Fia

butorgyára

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékenység kiszolgálás, mely

20% engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek.

Legolcsóbban

nálunk élvezhet mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P. 150-es menüt kivéve)

10%

engedmenyi adunk.

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban. Park Nagyszállóda, Budapest VIII., Baross-tér 10.

Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

Rádió

Zombát (November 29.) Budapest. 9 óra 15: A Mándits-szalonszökevény hangversenye. 12 óra: Déli hangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Az első honvédegyeszed hangversenye. 5 óra 30: Részletek János vitéz című dalokból, Kőszeghy Teréz és Palló operaénekesek közreműködésével. 9 óra 40: A Böregér című operafonolemezen utána Kiss Lajos cigányzenekarának hangversenye. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Hangverseny. 3 óra 15: Schiller, Esszai menyasszony című szindarabjának előadása. 7 óra 30: Verdi, Cosbál című operájának előadása. 10 óra 25: Esti hangverseny. **Breslau** 10 óra 30: Operetrésztetek. 10 óra 30: Cigányzene. **Belgrád.** 3 óra 30: Gramofonzene. 5 óra 30: Zene újságok. 6 óra: Esti hangverseny. 7 óra: A belgrádi operaház előadása közvetítése, utána jazz-band. **Langenberg.** 8 óra: Kedélyes est. 10 óra 30: Táncczene. 12 óra: Jazz-band. **Leipzig.** 7 óra 30: Citera és gongora hangverseny. 8 óra: Táncczene. **Morva-Ostrau.** 8 óra 30: A Tarka hangversenye. 10 óra 30: Tarka est. **Milánó.** 4 óra 45: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 50: Operettdalok jazz-band. **München.** 7 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Népdalok. 8 óra 50: Hangverseny. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra 45: Cigányzene. 12 óra 30: Schrammelzenekar hangverseny. **Prága.** 6 óra: Shakespeare A Velencei kalmár című szindarabjának előadása. 8 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Novemberi revue. 8 óra: A nemzetőrök zenekarának hangversenye. 9 óra: Hangverseny. **Róma.** 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 32: Táncczene. 8 óra 50: Esti hangverseny. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 8 óra 45: Dalok. 10 óra: Operetrésztetek. 11 óra 40: Hangverseny. 12 óra 45 óra 45: Katonazene.

Vasárnap (November 30.) Budapest. 10 óra: Református Istentisztelet. 11 óra: Egyházi ének és beszéd a Vár-kápolnából, utána az első honvédegyeszed zenekarának hangversenye. 2 óra: Gramofonzene. 4 óra: Rádió szabadegyetem. 6 óra 15: Lehár-hangverseny, Orosz operaénekesnő, Szedő Miklós városi színház tagjai és Neumann Gyula hegedűművész közreműködésével, 7 óra: Magyar dalok. 8 óra: Budapesti studio öt éves évfordulója, utána a Fejes szalonszökevény hangversenye. 10 óra 5: Gramofonzene. 3 óra 5: Délutáni hangverseny. 5 óra 30: Kamarazene. 7 óra 40: Szórakoztató zene. 10 óra 40: Esti hangverseny. **Breslau.** 7 óra 5: Táncczene. 8 óra 30: Katona. 10 óra 35: Táncczene. **Belgrád.** 5 óra 30: Nemzeti dalok gramofonlemezen. 8 óra: Láng Albert hegedűművész hangversenye. 8 óra 30: A pankovai dalegyetel hangversenye. 10 óra 35: A hegedű hangverseny előadása. 10 óra 5: Gramofonzene. 11 óra 45: Nemzeti dalok gitárkísérettel. **Bukarest.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Könnyű és román zene. 8 óra: Gramofonzene. 8 óra: Kabaré. **Langenberg.** 8 óra 30: Operettdalok. 11 óra 15: Táncczene. **Morva-**

Ostrau. 10 óra 20: Könnyű zene. **Milánó.** 6 óra 15: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 30: Táncczene. 8 óra 50: Esti hangverseny. **München.** 8 óra: Operettdalok előadás. 10 óra 45: Szórakoztató és táncczene. **Prága.** 7 óra 5: Népi hangverseny. 8 óra: A prágai városi színház előadásának közvetítése. **Róma.** 8 óra 32: Táncczene. 8 óra 50: Puccini A bohémek című operájának előadása. **Toulouse.** 8 óra: Táncczene. 8 óra: Dalok. 9 óra: Operetrésztetek. 11 óra 30: Katonazene.

Hétfő. (December 1.) Budapest. 9 óra 15: A rádió négyes hangversenye. 12 óra 5: Az egyetemi dalárdák hangversenye. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: A budapesti filharmonikusok hangversenye Dohnányi Ernő vezénylete mellett, utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 3 óra 20: Délutáni hangverseny. 7 óra 35: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Belgrád közvetítése. 10 óra 30: Machó Gusztáv és zenekarának hangversenye. **Breslau.** 6 óra 10: Vonós-négyes hangversenye. 7 óra 10: Esti hangverseny. 8 óra 30: Belgrád közvetítése. **Belgrád.** 4 óra: Gramofonzene. 8

óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 20: A belgrádi vonós-négyes hangversenye. **Bukarest.** 6 óra: Rádió szabadegyetem. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Klarinet-szólo, 8 óra 45: Desliu Emil operaénekes román dalokat énekel. 9 óra 15: Kamarazene. **Langenberg.** 5 óra 15: Hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 11 óra: Kávéházi zene. **Morva-Ostrau.** 6 óra 35: Gramofonzene. 8 óra 30: Belgrád közvetítése. 10 óra 20: A Tvrdy jazzzenekar hangversenye. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 30: Táncczene. 10 óra: Vigjáték előadása, utána esti hangverseny. **München.** 7 óra 45: Citera hangverseny. 8 óra 15: Az augsburgi dalegyetel hangversenye. 9 óra 30: Kamarazene. **Prága.** 6 óra 25: Schumann Erzsébet német dalokat énekel. 8 óra 30: Belgrád közvetítése. 10 óra 20: Morva-Ostrau közvetítése. **Róma.** 5 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Hegedű-hangverseny. 8 óra 32: Táncczene. 8 óra 50: Könnyű zene. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 7 óra 55: Argentín-zenekar hangversenye. 8 óra 45: Mandolin-hangverseny. 9 óra: Operetrésztetek. 10 óra: Hangverseny. 12 óra: Dalok. 12 óra 15: Hegedű-szólok.

A báziai vágány földmunkálatai. A város a báziai vágány áthelyezésével kapcsolatos földmunkálatokra kiírta az árlejtést, amelynek határideje tegnap delben járt le. Összesen 90.071 köbméter mennyiségű földmunkáról van szó és ennek elvégzésére tíz ajánlat érkezett be. A munkára köbméterenkinti ármegejelöléssel a következők adtak be ajánlatot: Rossi és Pellegrini 70 lei, Petrescu és Jurescu mérnökök 67 lei, Kemény Béla mérnök 80 lei, Aradi Kőépítési vállalat 48 lei, Ecker József mérnök 61 lei, Steiner József aradi vállalkozó 53 lei és 50 bani, Szin Mihály 44 lei. Architectura Arad 42 lei, Dobrozemszki Mátyás és Vodlucska Rudolf mérnökök 81 lei, Geiringer András és Goldschmidt József mérnökök 41 lei és 65 bani. Az ajánlatokat a városi tanács kiadta a mérnöki hivatalnak, amely azokat felülvizsgálja és ennek megtörténte után döntenek arról, hogy a munkálatok elvégzését mire bízzák.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306.36, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.40, hollandi forint 68, dinár 2.99, francia frank 6.6250, olasz lira 8.8250, cseh korona 5, német márka 40.18, osztrák schilling 23.74, magyar pengő 29.48, svájci frank 32.68, belgas (61 belga frank) 23.49.

A budapesti tőzsde jegyzései. (November 28.) Leszámitolóbank 85.6, Kereskedelmi Bank 101. Angol-Magyar Bank 72.4, Magyar Hitel 64.9, Pesti Házai 170, Drasche —, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 79.8, Rima 52, Salgó 32.1, Általános Kőszén 45.6, Beocsini —, Nasici 100, Spodium —, Szikra 243, Ganz-Danubius 60.4, Magyar cukor 82.6, Déleukor 90, Lipták —, Egis 9.5, Nóva 27.1, Temesvári Szesz 27, Temesvári Sör —.

Közgazdaság

Emelkednek a regátban a gabonaárak, de a Bánságban ez nem érezhető

A brailai és egyéb gabonapiacokról érkezett jelentések szerint a gabonaárak belföldön emelkednek. Az árpa vagonjáért 25.000, a tengeriért 28.000 leit fizettek tegnap. Bukarestben és különösen Brailában nagy a kereslet, azonban a gazdák várják a bolettarendszert és a további emelkedést, emiatt pedig nem hozzák ki készletüket a piacra. Brailában a tengeri és az árpa ára jelentős emelkedést mutatott. Érdekes, hogy az orosz buzadumping megszűntével a külföld egyre

fokozódó érdeklődést tanúsít a román buza iránt. Temesvárott a regáti ár-emelkedés még nem érezte hatását. Az árak nálunk alig emelkedtek, azonban a magánforgalomban, tekintettel arra, hogy a terménytőzsdén már kötés alig történik, nincsen üzlet. Ennek oka szintén abban keresendő, hogy a bánsági gazda is várakozó álláspontra helyezkedik és megvárja egyrészt a román bolettát, másrészt a buzaárak teljes kialakulását.

A TEMESVÁRI KAMARA KIRAKATVERSENYE. December elsejével kezdődőleg a temesvári kereskedelmi és iparkamara kirakatversenyt rendez. A verseny, amelyen eddig százhuszonnyolc cég vesz részt, alkalmas lesz nemcsak arra, hogy a temesvári kereskedők izléséről tegyen tanúságot, hanem arra is, hogy a különböző cikkeknek valóságos kiállítása legyen. Az ötlet nagyon szerencsés, mert a kirakatverseny alkalmas arra, hogy az ünnepek előtt a közönség vásárló kedvét fokozza. A kamara a kirakatversenyyel kapcsolatosan előadásokat is rendezett arról, hogyan lehet művészi és izléses kirakatokat csinálni.

Tiltakoznak a bánsági kismalmok. Ismeretes, hogy Madgearu miniszter bolettatervezete szindikátusokba tömöríti a nagymalmokat. A tervezetből még nem vált törvény és máris megindult a tiltakozás. Tegnap délben ugyanis Jonas Titusz vezetésével a bánsági kismalmosok küldöttsége tiszteleggett Manoilescu Mihály ipari és kereskedelemügyi miniszternél. Jonas Titusz előadta, hogy a nagymalmoknak szindikátusba való tömörítése megöli a bánsági kismalmokat és kismalomipart, amelynek létét ez a szindikátus veszélyezteti. Manoilescu ezután meghallgatta Jonas indokait, majd közölte a küldöttség tagjaival,

hogy a legsürgősebben tanulmányozza a kérdést és még a kellő időben megteszi észrevételeit a szindikátusba való tömörítéssel szemben, hogy a kismalmok érdekeit megvédje. Nem lehetetlen, hogy ebből a kérdésből kifolyólag nézeteltérés származik ismét Madgearu, a törvény előkészítője és Manoilescu miniszter között. A javaslatot különben a legközelebbi minisztertanács tárgyalja.

Módosítják a szesz-törvényt. Az új szesz-törvény, amely csak részben van alkalmazásban, máris sok panaszra adott okot. A pénzügyminiszter úgy határozott, hogy a törvényt módosítja és valószínűleg a költségvetési javaslat után sor kerül a szesz-törvény újabb módosítására. Valószínű, hogy az egész törvényt átdolgozzák.

Nehezen készül a költségvetés. A jövő évi állami költségvetés körül még mindig zavar van. Bár a kormány azt jelentette, hogy a költségvetést hat milliárd leiel redukálta, ezt a csökkentést még nem sikerült elérni. A költségvetési redukció mind-egideig négy milliárd háromszáz millió lei és most keresik a módokat, miből lehetne a hiányzó két milliárdot előteremteni, mert további csökkentésre nincsen mód. Valószínűleg új adókat vetnek ki.

Mozi

Mozi mai műsora.

Forum: Hai-Tang. (Beszélő film.)

Belvárosi mozi: Hazaárulás.

Gyárvárosi mozi: Ma éjszaka... talán. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi mozi: Hajsza a gyémántok után.

Mehalai mozi: Akit felvet a pénz.

Nem ráta!
De készpénzért olcsóbb vásárolhat férfi-, női- és gyermekruhát
FUCHS ruhaüzletében, Józsefváros, Scudier-tér 5. sz. a.

Atmeneti Doubi-felöltő	1500—	
szőrmegallér	1800—	
fekete téli palato,	barsony gallér	1300—
szőrmegallér	1900—	
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—	
kamarnöltöny	1500—	
csizmanadrág	150—400—	
gyermekruha-posztó	350—	

PALACE-HOTEL
CERNAUTI, Str. Reg. Maria 18
a város legelőkelőbb száll. daja

Három év előtt épült a modern élet minden kényelmével, szobaárak mélyen leszállítva, borra való nincs, utazók külön kedvezményben részesülnek. Szoba, fürdő, teljes penzio á la carte étkezéssel 250— lei.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Jellegűs hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűs ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hirlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyár városban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok, Török József reklám és hirdetési vállalat, Kossuth-tér 3. I. em. 3.

Levelezés

Fehér őszirózsa jöhet a válaszáért. (3191)

Alkalmazás

Románul és magyarul jól beszélni tudó agilis, jó megjelenésű üzleti szellemmel rendelkező fiatal embert fix fizetéssel felveszek. Ajánlatokat „December 10” jellegűre a kiadóba kérek. (3200)

Állást keres

Házmesteri állást keres gyermektelen házaspár, képzett kertész. Cim: Mistelbacher Mihály, Gyár város, Hajó-u. 9. (3192)

Adás-vétel

Lisztüzlet forgalmas helyen raktárral, darálóval bérbeadó. Ugyanott erzsébetvárosi szőlőbéli házhelyek eladó. Hladik, III., Mühle, Vilmos-utca 1. (3137)

Vegyén tűzifát

kokszot, kösznet Reiter utóda Bornsteinnál, Scudier-tér 5. sz. Telefon 15-12. (3045)

Hálószoba sodronybetéttel együtt, konyha butor, asztali tüzhely, függőlámpa olcsón eladó. I., Lenau-tér 1. II. em. jobbra. (3197)

Rádió 2 lámpás olcsón eladó. Legelősor 19-22, Turbinánél. (3198)

Betyárok szeretője

A Déli Hirlap legújabb regényének ez a címe. Írója, Oexel Rónay Mihály báró, ugyan azt mondja előszavában, hogy az írás nem regény, sem nem elbeszélés, hanem csak a régi betyárvilág egy-egy történéseinek, romantikájának felelevenítése — hallomás után. A történet azonban izgalmasabb minden regénynél. Való és kötött dolgok váltakoznak benne és megismerkedünk a magyar szabadságharc előtti és utána következett betyárvilággal, a betyárbecsülettel és a betyárok szeretőjével, Tippány Örszével. Ő áll a regény központjában, róla nyerte címét is, de mindaz, ami vele, körülötte történik és amit színes elbeszélésbe font Oexel Rónay Mihály báró, külön-külön is magva lehetne egy-egy regénynek. Az írás még soha sehol nem jelent meg és írója szívessé-

géből holnap megjelenő lapszámunkban kezdjük meg folytatásos közlését. Régen közöltünk ilyen érdekfeszítő regényt, amelynek minden sorából az izgalom szikrái pattannak. Izgalmasságában vetekezik a detektívregényekkel, de ezeknek minden lomposága, alacsony ösztönökre való számítása nélkül. Határozott irodalmi szinten mozog és nagy előnye, hogy olyan dolgokat mond el, melyeket írójuk vagy személyes élményként ismert meg, vagy olyanok elbeszéléséből szerzett tudomást róluk, akik közvetlen szemlélői, sokszor részesei voltak az eseményeknek.

— Jól esett megírni, — mondja előszavában az író — essék jól olvasni is. Ez utóbbit kívánjuk mi is, mikor bejelentjük, hogy a regény közlését holnap kezdjük meg.

A mester csaló

Írta: SEGESDY LASZLÓ

A negyedik pohár badacsonyi után detektív főfelügyelő barátunk, akit története miatt Hány Jánosnak hívtunk, belefogott rendes esti elbeszélésébe.

— A nagykorut egyik legmagasabb ékszerészéhez — nevezzük Szász Károlynak — délelőtt 10 óra tájban fényes autó érkezik, melyből 40 év körüli, elegáns huszárezredes lép ki, pár szót vált a soffőrrel és belép az ékszerüzletbe. Jobbkarja fel van kötve, az egyenruhájára csupa dekoráció. A szolgálatára siető segéddel közli, hogy a főnökkel szeretne beszélni, nagyobb vásárlás ügyében. És átadja koronás névjegyét, melyen ez áll: Gróf Villemont Károly.

Az ékszerész pillanatok alatt szolgálatkészen ott terem.

— Parancsol méltóságos gróf ur? Méltóztassék...

— Vegye be kérem azt a gyémántkolliert a kirakatból. Érdekel.

— Kérem, kérem... Néhány pillanat múlva ott felelt a párjátrítító ékszer a gróf előtt.

A gróf balkezevel szórakozottan nyúl az ékszer után és nyugodt pillantásokkal vizsgálja.

— Szép. Az ára?

— Óh, aránylag olcsó. Az értékéhez képest valóságos ajándék. Tíz-ezer dollár, kérem alássan, kerek 10 ezer dollár...

Finom mosoly torzul a gróf arcára, mikor megszólal.

— Szavai után tényleg olcsónak gondoltam, pedig drága. De mind-egy. Szükségem van rá és így nem alkuszom. Ekkora összegre azon-

ban nem voltam elkészülve. Körülbelül 2 ezer dollár van nálam, de még egyéb vásárlásokat is kell eszközölnöm, mert holnap utazom. No, de majd segítünk a dolgon. Szabad kérnem egy levélpapírost?

— Sajnálatomra, csak céges papírral szolgálhatok — felelt az ékszerész előzékenyen.

— Helyes, nagyon megfelel, majd a soffőröm kézbesíti.

A segéd hozza a papírost, tintát és tollat, a gróf rápillant béna jobbkarjára és a kereskedőhöz fordul.

— Nem lenne szives... Néhány sort fogok diktálni a feleségemnek.

— Kérem, kérem... A gróf pedig hanyagul diktálja: „Kedvesem, sürgős bevásárlásaim céljaira, okvetlen szükségem van még 10 ezer dollárra. Kérem, tegye borítékba a pénzt és a sorok átadójával azonnal küldje el. Nyugodtan rábizhatja. Itt az üzletben bevárom. Meglepetés! Károly.”

Az ékszerész borítékba tette a levelet és átnyújtotta a grófnak.

— Köszönöm. Pár perc múlva a soffőröm visszatér. És a szájtátva bámuló alkalmazottak előtt a gróf átadja a levelet soffőrének.

Az autó elrobog s a kereskedő pedig, elragadtatva a gróf előzékenységtől, hadarva meséli el háborus élményeit.

Az autó visszajön, a soffőr átadja a levelet és távozik. A gróf föltepi a borítékot és a benne lévő 10 ezer dollárt lefizeti az ékszerésznek. Átveszi a gondosan csomagolt ékszert és a sűrűn hajlongó személynét sorfala között távozik. Az

autó néhány perc alatt eltűnik szemhatárról és Szász Károly ék szerkeskedő meglegedetten dörzsöli a kezét, mert jó üzletet csinált. Még kereskedői örömmámorában uszott, mikor telefonhoz hívták.

— Halló! Itt Szász Károly. Miga az fiam? — szól, mikor ráismert a felesége hangjára. — No, mi ujság?... Tessék?... Elküldte a pénzt? Milyen pénzt? Nem kaptam, dehogyan kaptam!... Hogy?... A soffőrrel 10 ezer dollárt én kértem?... Meglepetés?... Nem igaz! Ez család! Szédelgés! Örület!... Micsoda?... Hát persze, hogy én irtam... óh, én marha!... Bocssón meg, azonnal értesítem a rendőrséget.

A rendőrséget persze már hiába értesítette, — folytatta Hány János barátunk — mert a csaló akkor már autójával és a drága ékszerrel a határ felé robogott.

Apróhirdetések

Lakás

Kiadó

egy és két szobás kerti lakás, akár egyben is. III., Hattyu-utca 6. (3173)

Lakás kiadó

azonnalra. Áll: két szoba, konyha, speiz, pince, villanyvilágítás, kert Havibér mellékletékekkel együtt lei 1500. Cim a kiadóban. (3195)

Szép udv. lakás

azonnalra kiadó (esetleg butorozva) 1 szoba, konyha speiz, fűskamra, angol klozett, vízvezeték, villany. III., Kereszt tér 2. (3196)

Különbejáratu

féregmentes butorozott szoba december 1-re kiadó, házaspárnak is. Esetleg teljes ellátással. III., Str. Alex. Odobescu (Holló-u.) 27 új szám 32. ajtó 1. sz. (3199)

Különféle

Ajánlom

tiszta fehér rizlingi boromat literenként 18 leiért.

I. rendű tea-rum 105 lei

II. rendű tea-rum 100 lei

I. rendű szilvórium 70 lei

II. rendű szilvórium 50 lei.

Törköly 70 lei

Legfinomabb likörök:

Vanília, Bergamot, Sarrköz, Állás, Kesertü } literje

105 lei

Cognac három csillagos literje 105 lei

Az összes italok üveg nélkül érendők

Kérem a tisztelt vevőkörömet egy próba rendelést megkísérlni. Összes áruim jóságáért felelek. Horga Pál vendéglős, II., Felső-Árok-utca 1. (2650)

Agárkulya

rövidszőrű, őzbarna nőstény találtott. Igazolt tulajdonosa átveheti. Érdeklődni lehet telefon 3-81. (3194)

Egészségi haskötőket, melltartókat

párisi modell szerint legújtanosabbban készítek. Ugyisint női fehérenművarrást is vállalok. Cim: Virág Erzsébet, Bem-u. 10-11, I. em. ajtó 19. (3159)

Zsombolyán korán reggel kapható az aznapi Déli Hirlap